

Jaarverslag Bureau Europa 2016

The Next Big Thing is Not a Thing. — foto: Brian Megens

**bureau
europa**

Platform
voor
architectuur
& design

Timmerfabriek
Boschstraat 9
6211 AS Maastricht

www.bureau-europa.nl

Inhoud

4	Voorwoord
8	Design by Choice - de oorsprong van massaproductie op maat in Europa
11	Made in Europe
12	Domestic Affairs, The House is a Home to a Paradox - Doha, Qatar
14	Rise & Shine
18	Het Scherp van de Stroper
19	Common Carnaval
20	The Next Big Thing is Not a Thing, surveying the design discipline
23	Domestic Affairs, The House is a Home to a Paradox - Shenzhen, China
24	Museumnacht Maastricht
24	A Home away from home
25	Bronsgroen Eikenhout, van landschap tot achtertuin
27	Buiten de Perken!
29	Maasparadox, culturele veerkracht in tijden van klimaatverandering
30	Lezingen, workshops, debatten, rondleidingen of andere evenementen
36	Communicatie
38	Doelstelling, bestuur en raad van toezicht
40	Colofon

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van Bureau Europa, platform voor architectuur en design. Met trots kijken we terug op 2016, een bewogen jaar. Met zichtbare en minder zichtbare projecten binnen de Limburgse regio en ver daarbuiten hebben wij een bijdrage geleverd aan het denken, beleven en het tonen van maatschappelijke en culturele kwesties zoals deze zich voordoen in het domein van de vormgegeven omgeving.

Een groot deel van de ons omringende zaken is ontworpen, al ervaren we dat vaak niet. De stad, onze kleding, ons interieur, hoe de diverse media tot ons komen en ja, zelfs de ons omringende natuur is ontworpen en geeft daarmee zowel vorm als uitdrukking aan wie wij zijn.

In het jaarverslag, dat voor u ligt, hebben wij alles samengebracht. Chronologisch geordend op tentoonstellingen, met de daarbij behorende lezingen, workshops en afsluitend met aanpalende projecten.

Hierbij een korte beschrijving van een aantal hoogtepunten uit 2016:

- De reizende tentoonstelling *Domestic Affairs, a home is a house* to a paradox gaf door de lens van het interieur, inzicht in hoe huidige, maatschappelijke bewegingen, ontwerpers zich uiten: waar ze zich toe verhouden, hoe ze produceren, communiceren en met welke grondstoffen ze werken;
- In de hartverwarmende sociale manifestatie *Common Carnival* koppelden we met vele partners de traditie van carnaval aan het vraagstuk van de migrant;
- In *Brons Groen Eikenhout*, van landschap tot achtertuin werd de relatie tussen amateur en professional onderzocht, door de inhoud van de tentoonstelling door het publiek te laten 'inbrengen';
- *Design by Choice*, over de oorsprong van massaproductie op maat in Europa - i.s.m. met de RWTH Aachen, was een tentoonstelling over de rol van de (gietijzer)industrie, waarbij aan de hand van groeiende keuzes de vrijheid van de consument in relatie tot industrie en ontwerper, is onderzocht;
- In de vele lezingen, workshops, debatten zijn we dieper ingegaan op cultureel maatschappelijke vraagstukken en trends en vele innovatieve oeuvres van ontwerpers die werkzaam zijn in de creatieve industrie.

Graag dank ik onze partners voor de inspirerende samenwerking, onze subsidiënten Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Gemeente Maastricht en de Provincie Limburg voor hun steun, de Raad van Toezicht van Bureau Europa voor hun tijd, visie en adviezen en tot slot het kleine maar dynamische team van Bureau Europa voor hun toewijding. De rol die cultuur te spelen heeft in onze samenleving is niet vanzelfsprekend. Wij blijven ons committeren aan het tonen, onderzoeken, stimuleren en reflecteren van maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken en het delen van de verhalen zoals deze besloten liggen in de ontworpen omgeving.

Saskia van Stein,
Directeur van Bureau Europa, Platform voor architectuur en design

Programma 2016

Tentoonstelling

Design by Choice

De oorsprong van massaproductie op maat in Europa

10 oktober 2015 — 17 januari 2016

Domestic Affairs — foto: Johannes Schwartz

Met de tentoonstelling *Design by Choice* onderzocht Bureau Europa de oorsprong van de hedendaagse consumptiemaatschappij door terug te grijpen op de productie van gietijzer.

De scenografie van de tentoonstelling bestond uit een reproductie van een 19de eeuwse showroom, inclusief een opstelling van producten en een proeve van Europese handelscatalogi. Bezoekers werden uitgenodigd op ontdekkingsreis te gaan langs de eens zo begerenswaardige producten. Ook de internationale uitwisselingen en overeenkomsten tussen de gieterijen kwamen aan de orde in acht korte vertellingen.

Een ander deel van de tentoonstelling was gericht op vroege hoogtepunten in gietijzeren architectuur. Te zien waren de tekeningen van de Bibliothèque Sainte-Geneviève in Parijs, het Londense Paddington Station en de innovatieve fabrieksarchitectuur van de Sayner Hütte bij Koblenz. Daarnaast was er een reeks gietstukken van hedendaagse architecten, ontwerpers en kunstenaars tentoongesteld, zoals van ontwerper Anouk Vogel, architect David Chipperfield en de leeuwen in de Maastrichtse wijk Wittevrouwenveld van kunstenaar Tom Franssen. *Design by Choice* bouwde voort op Reyner Banham's invloedrijke publicatie met dezelfde titel, gewijd aan moderne culturen van consumptie, de tanende rol van de ontwerp en de emancipering van de industrie. De tentoonstelling onthult de historische diepgang van de actualiteit en getuigt daarbij tegelijkertijd van de grote reikwijdte en verfijning van het materiaal gietijzer.

Curator: Prof.dr. Axel Sowa (RWTH)

Co-Curator: Jules Schoonman

Ruimtelijk ontwerp: Jules Schoonman

Grafisch ontwerp: Studio Adriaan Mellegers

Grafisch ontwerp-assistent: Thomas Laar

Onderzoeks- en ontwerp-assistenten: Ayça Sancar, Magda Derzikowska en Juliane Seehawer (Lehr- und-Forschungsgebiet Architekturtheorie, RWTH Aachen University)

Uitwerking en realisatie: Michiel van Poecke

Aantal bezoekers: 1543

Lezingenreeks

In het kader van *Design by Choice* werd van november tot met januari 2016 een bijzondere lezingencyclus georganiseerd:

The sex appeal of the inorganic and the distraction of architecture: an aesthetic appraisal

door Patrick Healy (Delft)

Datum: 16 november

Locatie: Karman-Auditorium, Fo4, Aachen

Voertaal: Engels

Aantal bezoekers: 30

The digital turn, from mass customization to complexity and computation

door Mario Carpo (London)

Datum: 30 november

Locatie: Bureau Europa, Maastricht

Voertaal: Engels

Immanuelkirche Köln - Architektur und Holzingenieurbau im Dialog

door Jürgen Bartenschlag (Sauerbruch Hutton, Berlin) en Anders Übelhack (Züblin Holzingenieurbau / MERK Timber, Aichach)

Datum: 7 december

Locatie: Karman-Auditorium, Fo4, Aachen

Voertaal: Duits

Aantal bezoekers: 40

Of otters and iron: captain Hook, Alexander Walker and the people of Nootka Sound on the Northwest Pacific Coast 1778 - 1786

door Maxine Berg, hoogleraar Geschiedenis, en oprichter/directeur van het Global History and Culture Centre van de University of Warwick.

Datum: 17 januari 2016

Locatie: Bureau Europa, Maastricht

Voertaal: Engels

Aantal bezoekers: 20

Rage against the machine: cast iron and its critics

door Paul Dobraszczyk, gastdocent aan de Bartlett School of Architecture in Londen.

Datum: 17 januari 2016

Locatie: Bureau Europa, Maastricht

Voertaal: Engels

Aantal bezoekers: 25

Form follows process

door Silke Langenberg (Zürich/München) en Yves Ebnöther (Zürich)

Datum: 18 januari 2016

Silke Langenberg is hoogleraar Design and Construction in Existing Contexts, Conservation and Building Research aan de University of Applied Sciences in München.

Yves Ebnöther, is ontwerper met een onderzoeksfocus op digitale ontwerp en productietechnologieën.

Locatie: RWTH Karman-Auditorium, Hörsaal Fo4, Karman-Auditorium, Eilfschornsteinstr. 15 52062 Aachen

Voertaal: Engels

Aantal bezoekers: 35

Tentoonstelling

Made in Europe

10 oktober 2015 – 17 januari 2016

Made In Europe — foto: Johannes Schwartz

Op uitnodiging van Bureau Europa onderzocht beeldend kunstenaar en fotograaf Kim Bouvy (1974) de specifieke wederkerigheid tussen de industriële geschiedenis en identiteit van Luik en Maastricht, twee steden die van groot belang zijn voor de voetnoten van de Europese geschiedenis.

In 1817 verkocht koning Willem 1 het in Seraing gelegen zomerkasteel van de prins-bisschop van Luik aan de zonen van William Cockerill, een Engels industrieel ondernemer, waarmee de basis gelegd voor de eerste cokes hoogoven in België – de start van massaproductie van ijzer en staal en daarmee het begin van de industriële revolutie op het Europese continent. In dezelfde periode begon Petrus Regout in Maastricht een door stoom aangedreven glasblazerij. Meer dan een eeuw later – in 1992 – werd in Maastricht het Verdrag van Maastricht ondertekend, waarmee een verdere consolidering van de Europese integratie werd gerealiseerd.

Startend bij het kasteel van Cockerill in Seraing, volgde Bouvy de Maas richting Maastricht, kijkend naar de opeenvolgende landschappen die vanaf de

industriële revolutie langs de oever zijn ontstaan. De Maas fungeert als een tijdloze connector van deze 'decors', die generiek zijn ontstaan, geïnformeerd door de lokale geschiedenis. In Seraing liggen de inmiddels overbodige ovens - eigendom van de Indiase staalgigant ArcelorMittal - zwiingend naast arbeiderswijken, winkelcentra, afvalverbrandingsinstallaties en logistieke knooppunten in ontwikkeling, botsend met het verderop gelegen schilderachtige landschap van de ENCI mergelgroeve in Maastricht. De route van Kim Bouvy eindigde bij Bureau Europa, gesitueerd in de villa van de 'Timmerfabriek' ooit deel uitmakend van Sphinx, het bolwerk van de familie Regout, waar jaren geleden keramiek, glas en kristal werden geproduceerd.

Deze tentoonstelling was onderdeel van *RECIPROCITIES* - het extra murale programma van *RECIPROCITY* design Liège, International Triennial of Design & Social Innovation, geïnitieerd door de Provincie Luik / Culture en OPMA.

Curator: Kim Bouvy

Kaart en poster design: Hannah Hiecke

Aantal bezoekers: 420

Tentoonstelling

Domestic Affairs

The House Is a Home To The Paradox

4 december 2015 — 28 februari 2016

Domestic Affairs — foto: Lard Buurman

Na een succesvolle eerste editie in januari bij de Passagen in Keulen - het grootste designevenement van Duitsland - werd voor een tweede editie van *Domestic Affairs*, de inhoud van de tentoonstelling vertaald naar een Chinese context.

De tentoonstelling *Domestic Affairs* verkent het huis als de bakermat van ons sociale, economische en politieke leven. In de zoektocht naar een balans tussen privacy en populariteit, vertrouwen en wantrouwen, betrokkenheid en afzondering, wordt het huis een filter voor onze verhouding tot de maatschappij. Het is de plek par excellence van waaruit we onze mening vormen ten opzichte van onze lokale en globale medemens. Als zodanig is een thuis meer dan baksteen en cement, meer dan een financieel gegeven, en meer dan een opeenstapeling van gebruiksvorwerpen en technologieën. Thuis is een gemoedstoestand.

Het werk van de volgende kunstenaars, ontwerpers was te zien:

Atelier NL / Auger-Loizeau / Laura Cornet / Heather Dewey-Hagborg / Studio Droog / DUS architects / Imme van der Haak / Claire Hallewas / Ina Hollmann / Jesse Howard / Elisa van Joolen / Chris Kabel / Noortje de Keijzer / Heleen Kloppe / Nicolas Maigret / Christien Meindersma for t.e. / Metahaven / MisoSoupDesign / Alec Momont / Simone C. Niquille / Ruben Pater / PinarViola / Jan Rothuizen / Helmut Smits / Studio Swine / TD / Stefania Vulpi

Domestic Affairs vormde een onderdeel van *Re-Living the City*, UABB Bi-City Biennale of Urbanism/Architecture - mede samengesteld door Aaron Betsky - in Shenzhen, China.

Het is een project van Bureau Europa in samenwerking met het Institute of Relevant Studies (Agata Jaworska en Giovanni Innella).

Curatoren: Agata Jaworska, Giovanni Innella en Saskia van Stein

Grafische identiteit: Design Displacement Group. *Domestic Affairs* werd mede mogelijk gemaakt door de genereuze ondersteuning van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Consulaat-Generaal van Nederland in Guangzhou.

Aantal bezoekers: 250.000*

* Deze tentoonstelling is gehouden in de miljoenenstad Shenzhen, China

Tentoonstelling

Rise & Shine

4 december 2015 – 28 februari 2016
(doorlopend online)

Rise & Shine — foto: Lard Buurman

Rise & Shine is een performatieve nieuwsredactie die informatie verspreidt over projecten van Nederlandse architecten, stedenbouwkundigen, ontwerpers en academici. Het project stelt de medialisering van projecten en oeuvres op lichtvoetige wijze aan de kaak.

Design Displacement Group en directeur Bureau Europa Saskia van Stein opereerden als een productieteam van 'live verslaggevers'. Naast een serie lezingen en debatten, werden alle aanwezige Nederlandse ontwerpers geïnterviewd, de resultaten werden online getoond. Zo kon iedere geïnteresseerde, waar dan ook ter wereld, kennisnemen van het laatste nieuws en beeldmateriaal. Via een live-stream werden deze verschillende elementen als een non-lineaire documentaire op een online platform uitgezonden.

Deelnemers:

AP + E (Architecture Practice + Experimentation) / Iwan Baan / Crimson Architectural Historians / Droog Design (Mark van der Net, Jan Rothuizen, Ester van der Wiel, Imme van der Haak, Fanny Hofstra and Design Academy Eindhoven) / INTI (International New Town Institute) / Land + CC (Land + Civilisation Compositions) / Rezone / Aaron Betsky / THONIK / Rob Voerman / Studio Makkink & Bey / SuperUse Studios

www.rise-shine.world

Lezingen en debatten tijdens Domestic Affairs

Social City - Mark van der Net (OSCity)

4 December 2015

Gehost door: Droog Design

Moderator: Saskia van Stein

Locatie: Auditorium, voormalige Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

'The Politics of Mapping the desires of the Social City'

De officiële opening van de tentoonstelling 'Domestic Affairs, The house is a home to a paradox' en 'Rise & Shine, The Dutch Entry production unit'

4 December 2015

Ontwikkeld door: Bureau Europa, platform for architecture and design, Institute for Relevant Studies en Design Displacement Group

Locatie: Tentoonstellingsruimte van de National pavilions, voormalige Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Do you Hear the People Sing?

5 December 2015

Informeel lunchlezing door Michelle Provoost

Gehost door: Crimson Architectural Historians

Locatie: 2de verdieping van de hoofd expositie ruimte, voormalige Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Michelle Provoost of Crimson Architectural Historians gaf uitleg over de panoramische tekening 'Do You Hear the People Sing?', welke bestaat uit scènes van rellen en protesten, samengesmolten met hun ruimtelijke omgevingen.

Learning from Da Lang

5 December 2015

Gehost door: International New Town Institute (INTI)

Inleiding: Michelle Provoost (INTI)

Keynote: Linda Vlassenrood (INTI)

Respondenten: Tat Lam (CEO of Shanzhai City) en Sascha Glasl (Space & Matter)

Moderator: Christine de Baan

Locatie: Aformal Academy, panorama deck, voormalige Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Da Lang is een snel groeiende wijk in Shenzhen met ernstige sociale problemen en nauwelijks stadsplanning.

De wijk vertegenwoordigt de kern van de Chinese verstedelijking: een verzameling stedelijke dorpen en fabrieken, een moeilijk bereikbaar district met weinig openbare voorzieningen en beperkte groene ruimten. Da Lang ligt in de buitenwijken van Shenzhen en herbergt ongeveer 500.000 mensen, een meerderheid van hen is migrant. Deze jonge migrerende werknemers, afkomstig uit heel China en vol ambitie, hebben problemen met het aanpassen aan het stadsleven en druk die zij op hun werkplek ervaren. Meer dan 50% van de migranten in Da Lang is tussen 20 en 29 jaar oud. Geboren na 1980, behoren ze tot de tweede generatie migranten in China. Zij komen naar de stad om geld te verdienen, maar ook om zichzelf ontwikkelen door nieuwe vaardigheden te leren die hen zullen helpen om betere banen te vinden.

Het bestuur van Da Lang wil een duurzame samenleving creëren, door educatieve programma's en vrijetijds activiteiten te faciliteren. Om dit te kunnen bewerkstelligen, spelen vrijwilligersorganisaties, NGO's, bedrijven en ondernemers een rol in het vergroten van het maatschappelijk welzijn. Maar welke stedelijke interventies zijn nodig om de migrerende samenleving? En wat zou er gebeuren als de zelf-organiserende migranten werden uitgenodigd om deel te nemen aan het stedelijke ontwikkelingsproces? 'Learning from Da Lang' bespreekt de rol van de verschillende stakeholders in de stedelijke ontwikkeling van Shenzhen.

Urban Safari: Taking Da Lang back home

5 December 2015

Gehost door: International New Town Institute (INTI)

Locatie: vanaf de ingang van de voormalige Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Road trip naar de Da Lang Fashion Valley en terug. Met een lezing in de bus door Mary Ann O'Donnell (Shenzhen Based Ethnographer) over de historie van de planning van Shenzhen, een introductie van Play Da Lang door Ekim Tan (Play the City) en een bezoek aan het verlaten en imposante Da Lang Palace.

Little Babylon

5 December 2015

Gehost door: Rezone

Sprekers: Tessa Peters en Rolf van Boxmeer in Shenzhen en ONL Architects live gestreamed vanuit Nederland.

Locatie: Open atelier in Collateral exhibition Site.

Taal: Engels

Het paviljoen Little Babylon is een opblaasbare 'data-parasiet' die op interactieve wijze - als een dynamische,

audiovisuele show - communiceert met het publiek. Open atelier - livestream met ONL architects in Nederland om over dit onderwerp te praten. Er zijn mogelijkheden zijn om ideeën live op het paviljoen te testen.

Scholastic Symposium

6 December 2015

Gehost door: Aformal Academy, Former Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Gasten aan de rondetafel: Erik Rietveld (RAAAF), Rupali Gupte (School of Environment and Architecture), Juan Du (Hong Kong University), Liam Young (Unknown Fields Division)

Moderator: Merve Bedir en Jason Hilgefort (Land +CC, directie of Aformal Academy)

Locatie: Auditorium, Former Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Net zoals onze steden, ondergaat ook het begrip onderwijs een enorme transformatie. Uitgenodigde (ruimtelijke) ontwerpers, die ook betrokken zijn bij het onderwijs in verschillende contexten, debatteren over de toekomst van architectuur en stedelijk onderwijs en leren. Dit symposium vormde het kader vormen voor de komende drie maanden *Aformal Academy: Relearning the City*.

China's Turn

6 December 2015

Keynote: Stijn Kemper, Powerhouse Company Beijing

Respondenten: Alex Qian - Vanke Shenzhen, Zhaohui Wu - Cadreg Beijing (TBC)

Moderator: Saskia van Stein

Locatie: Aformal Academy, UABB School 2F, Former Dacheng Flour Factory, Shenzhen

Taal: Engels

Kwesties variërend van economische groei, nationale schuld en demografie tot woningbouw, vervuiling en stadsonwikkeling onderzoekend, presenteert *China's turn* een portret van China: de problemen waarmee het land wordt geconfronteerd, een dreigende crisis en waarom het land op een cruciaal punt is beland. Het vertelt het Chinese verhaal van een verschuivende wereldorde, en hoe architectuur en urbanisme bijdragen aan zijn structurele problemen.

+/+ the official Launch of FUTURE+ & ROOFTOPTERRASPARTY

Verankerd in de innovatieve omgeving van Shenzhen, en gebaseerd op het academische netwerk van UABB, evenals de praktijken van het Shenzhen Center for Design, vormt Future + zichzelf als een school die educatieve programma's aanbiedt. In reactie op de uitdagingen van de milieubeweging, en gebaseerd op de lokale netwerken en behoeften in Shenzhen / PRD Future +, worden praktijk en onderzoek gecombineerd om zo creatieve toekomstige creatieve leiders te ontwikkelen en duurzame waarden bevorderen.

Guangming New Town 2.0

8 December 2015

Gehost door: International New Town Institute (INTI), Guangming New Town en de stad Almere

Sprekers: Linda Vlassenrood (INTI), Pieter Schengenga (H+N+S landscape architects), Simone Eijsink (City of Almere), Markus Appenzeller (MLA+), Representatives Guangming New Town

Moderator: Tiffany Tsui

Locatie: UABB Auditorium

Taal: Engels

The International New Town Institute (INTI) is uitgenodigd door Guangming New Town om gedurende een aantal jaren advise te geven over de kwaliteit en the quality en haalbaarheid van ruimtelijke ruimtelijke projecten, en met name hun groene ambities.

Tijdens dit event werden een aantal provocatieve scenarios voor Guangming New Town gepresenteerd.

www.rise-shine.world*

Dit project werd mogelijk gemaakt door genereuze steun van Het Nieuwe Instituut en het Consulaat-Generaal van Nederland in het Chinese Guangzhou en voor hen ontwikkelde en gepresenteerd tijdens Re-Living the City, UABB BI-City Biennale of Urbanism/Architecture in Shenzhen, China.

Aantal bezoekers lezingen: 1635

Debat in Pakhuis de Zwijger

China Creates #5 12 April 2016

China Creates — Lezing Pakhuis De Zwijger

Terugblik van de Nederlandse deelnemers op de bi-biënnale van Shenzhen Hong Kong. De Biënnale bood voorbeelden en visies afkomstig uit de hele wereld voor de Pearl River Delta; ze toonden hoe de stad opnieuw kan worden voorgesteld, gepresenteerd, hergebruikt en opnieuw tot leven kan worden gebracht. In deze editie van *China Creates* werden de Nederlandse deelnemers gevraagd om hun ervaringen en ideeën te delen.

De Biënnale ontstond uit het idee dat het tijd was 'to re-live the city'. In de afgelopen drie decennia zijn Shenzhen en vele steden die er over de hele wereld zijn gegroeid, in een tempo dat we ons vooraf nooit hadden kunnen voorstellen. De tentoonstellingen laten zien dat er genoeg mogelijkheden zijn om deze plaatsen niet alleen groter, maar ook beter te maken. Ze kunnen en moeten duurzamer en comfortabeler zijn, maar ook open voor verandering en aanpassing.

Programma

Een vertoning van een aantal clips van *Rise & Shine* - een samenwerking tussen Bureau Europa en Design Displacement Group - een performatieve 'newsroom' die informatie verspreidde over projecten van Nederlandse architecten, urbanisten, ontwerpers en academici.

Jeffrey Bolhuis, AP+E sprak over Shenzhen

Saskia van Stein, Bureau Europa en Agata Jaworska, Institute of Relevant Studies presenteerden *Domestic Affairs, the house is a home to a paradox*

Linda Vlassenrood, International New Town Institute, sprak over Da Lang Fever 2.0

Merve Bedir, Land + Civilisation Compositions, presenteerde Aformal Academy

Moderator: Christine de Baan

Aantal bezoekersv: 65

Tentoonstelling

Het Scherp van de Stroper

24 januari — 28 februari

Het Scherp van de Stroper — foto: Bert Janssen

Van 24 januari tot 28 februari was *Het Scherp van de Stroper* bij Bureau Europa te zien, een autonoom project van dichter Maarten van den Berg en fotograaf Bert Janssen over hun verhouding met een transformerend Maastricht.

In de stad vinden momenteel enorme stedenbouwkundige veranderingen plaats. Om deze transitie vast te leggen hebben de makers gezocht naar locaties met een beperkte houdbaarheidsdatum. Bouwplaatsen, vergane industrie en braakliggend terrein vormden het historisch perspectief van waaruit nieuwe richtingen voor een toekomstige leefomgeving in de stad worden bepaald.

Door het gebruik van vluchtige, efemere materialen, zoals krijt en afplaktape, onderschreef dichter Maarten van den Berg met een vorm van guerrilla-poëzie de tijdelijkheid der dingen. Fotograaf Bert Janssen gaf het kader en zet de daarmee de tijd even stil.

Concept en initiatief: Maarten van den Berg (poëzie) en Bert Janssen (fotografie)

Bekijk hoe Maarten en Bert aan het werk gingen:
vimeo.com/154766578

Aantal bezoekers: 934

Manifestatie

Common Carnaval

11 januari — 9 februari
2016

Common Carnaval — foto: Jonathan Vos

Common Carnaval was een hybride project dat zowel de ontwerp- als de performatieve praktijk aan de sociaal-maatschappelijke praktijk verbond. Het allereerste idee, de bouw van een carnavalswagen, is ontstaan binnen Zuyd Hogeschool tussen de iArts studenten Jasper Wüller, Gerold Sewcharan, Raki Eckstein-Kovacs, Tess Elsschot en muziektheatergezelschap Het Geluid Maastricht. Na een aanmoedigingsbrief van Burgemeester Annemarie Penn - Te Strake gericht aan de iArts studenten is door Het Geluid Maastricht en Bureau Europa nagedacht hoe dit project buiten de muren van de opleiding, daadwerkelijk zou kunnen plaatsvinden en stadsbreed getrokken zou kunnen worden.

Common Carnaval groeide uit tot een uniek project, waarin 'oude' en 'nieuwe' Maastrichtenaren samen carnaval konden vieren. In bijzijn van carnavalsvereniging De Tempeleers werd op 11 januari, de raad van 11 geïnstalleerd en de prins van Common Carnaval uitgeroepen. Ali, student landbouwkunde, uit Syrië, kreeg de eer de eerste prins van Common Carnaval te zijn. Een groot aantal publieke en private partijen hebben een bijdrage geleverd aan het maken van de visuele identiteit, de kostuums en de wagen: o.a. FASHIONCLASH, Stichting Elisabeth Strouven, Tout Maastricht, Code 043, iArts Maastricht, Not Just A Number, Het Geluid Maastricht, Fashionclash, COA, Bureau Europa, Zuyd Hogeschool, Gemeente Maastricht, Provincie Limburg, Stichting Kanunnik Salden, De Tempeleers, Vluchtelingenwerk, Jongerenraad Maastricht. Ook werd er samengewerkt met ontwerpers Ebby Port, Dear Hunter, Studio Noto en Jonathan Vos Photography.

Aantal: 10.000 (schatting van direct betrokkenen en bezoekers carnaval)

Lezing

Lessen van Common Carnaval

30 maart 2016

Common Carnaval kreeg zowel lokaal als nationaal veel aandacht, en riep vragen op over hoe wij vormgeven aan het samenleven in onze stad. Met de komst van vluchtelingen en nieuwkomers in Nederlandse steden, bleek het onderzoek naar het 'samen' in de samenleving urgenter dan ooit.

Op 30 maart keken Bureau Europa, het Geluid Maastricht en iArts daarom terug naar *Common Carnaval* en werd onderzocht welke lessen er konden worden geleerd uit dit project. Er werd gesproken met betrokkenen over het inzetten van artistieke-, ontwerp- en maakprocessen, nieuwkomers introduceren in tradities, en de vraag op welke manier dit soort processen vorm kunnen geven aan de samenleving.

Aantal bezoekers: 80

Tentoonstelling

The Next Big Thing is Not a Thing

Surveying the design discipline

5 maart — 10 juli 2016

The Next Big Thing is Not a Thing — foto: Johannes Schwartz

In de tentoonstelling *The Next Big Thing is Not a Thing* verbond Bureau Europa de laatste ontwikkelingen op het gebied van design met de wetenschap van de antropologie. Met 'de blik' als metafoor verkende de tentoonstelling de grenzen van de ontwerpdiscipline, en werden nieuwe vormen van kennisontwikkeling en kritische reflectie onderzocht. De tentoonstelling stelde verschillende mythes binnen de vormgeving aan de orde en toonde de invloed van technologie op het designlandschap.

Meer dan 50 internationale kunstenaars, ontwerpers en antropologen toonden een hoognodige revisie van het begrip 'design':

Adbusters / Uli Aigner / AO Clouds / Atelier NL / Maarten Baas / Roger Ballen en Die Antwoord / Artur Beifuss / Marc Bijl / Zach Blas / Pierre Bourdieu / James Bridle / Ingrid Burrington / Emma Charles / Cucula / Dries Depoorter / Theo Deutingen en Stefanos Filippas / Heather Dewey-Hagborg / Ines Doujak en John Barker / Jalila Essaïdi / Forensic Architecture / Forma Fantasma voor Droog Design / Dave Hakkens / Massoud Hassani / Susanna Hertrich / Manon van Hoeckel / Dirk Vander Kooij / !Mediengruppe Bitnik / Monobanda en DUS Architecten / Fabrice Monteiro / Jasper Morrison / Geert Mul / Eli Noyes / Alicia Ongay-Perez / Ruben Pater en Jaap van Heusden / Eline van der Ploeg / Julien Prévieux / Re-Do Studio / Jan Rothuizen / Safecast / ScanLAB Projects / SchilderScholte Architecten / Lalage Snow / Philippe Starck / Studio Drift / Gudrun F. Widlok / The Yes Men / Liam Young / TeYosh

Nieuwe visie op design

De tentoonstelling ging nader in op het onderzoekmatige karakter van de ontwerper, dat als basis dient voor elk ontwerpproces, en benadert design als een interdisciplinair domein. *The Next Big Thing is Not a Thing* bood ruimte voor dialoog en interpreteerde de ontwerpcultuur als meer dan een product-georiënteerde discipline, om het op deze wijze binnen een breder cultureel kader te plaatsen. Bij binnenkomst werd de bezoeker geconfronteerd met een AK-47 – beter bekend als de Kalasjnikov. IMORE Design Magazine vermeldt de AK-47 als één van de 12 beste ontwerpen van de twintigste eeuw, naast de Volkswagen Beetle, de roltrap en de iPhone. Maar kunnen we spreken van een 'goed' ontwerp als het product een kwart miljoen mensen per jaar de dood injaagt? Een ander bijzonder werk was dat van Heather Dewey-Hagborg. Werkend met de sporen die vreemden op straat achterlaten, zoals sigaretten, kauwgom en afval, richt zij met het werk *Stranger Visions* de aandacht op de ontwikkeling van forensische DNA fenotypering en de mogelijkheid van een cultuur van biologische surveillance. Dewey-Hagborg creëerde portretsculpturen gebaseerd op analyses van genetisch materiaal dat zij verzamelde op openbare plekken.

Tentoonstellingscurator: Pauline Doutreluingne
Team: Pauline Doutreluingne, Agata Jaworska, Yana Milev, Niels Schrader en Saskia van Stein
Ontwerp: Bendewerk
Grafisch ontwerp: Mind Design

The Next Big Thing is Not a Thing is geïnspireerd op Design Anthropology, de publicatie van Yana Milev.

Deze tentoonstelling werd genereus ondersteund door het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Aantal bezoekers: 2317

Lezingen

Atelier NL Think global, dig local!

29 april 2016

Wat kunnen lokale grondstoffen ons leren? Hoe kan kennis over de oorsprong van materiaal ons helpen om er verstandig mee om te gaan? Leidt een betere kennis van materialen tot een verbeterde aanpak van het milieu? Dat waren de centrale vragen van de lezing *Think global, dig local!* van AtelierNL.

In hun pogingen om deze vragen te beantwoorden hebben Nadine Sterk en Lonny van Ryswyk van Atelier NL een bibliotheek gecreëerd van honderden monsters zand en klei, waarvan een deel ook was opgenomen in de tentoonstelling *The Next Big Thing is Not a Thing*. De grondige analyse van deze materialen op vele schalen - van het landschap terug naar moleculair niveau - is uitgegroeid tot een unieke filosofie. De projecten, die zijn geboren uit van deze filosofie, beschikken over esthetica die het verband benadrukken tussen grondstoffen, hun oorsprong en mogelijke nieuwe functies.

Moderator: Saskia van Stein

Aantal bezoekers: 45

Duo-lezing door Artur Beifuss & Ruben Pater
12 mei 2016

De ontwerpdiscipline heeft er lang op vertrouwd dat het categorisch 'goed doet'. Maar wat wordt tegenwoordig nog als 'goed' of 'slecht' design beschouwd? Wat zijn de onbedoelde gevolgen van een ontwerp? En wat zijn de culturele en psychologische gevolgen in niet-westerse contexten? In het kader van de tentoonstelling *The Next Big Thing is Not a Thing* vroegen we Artur Beifuss en Ruben Pater naar het antwoord.

Artur Beifuss is analist - o.a. in terrorismebestrijding - en co-auteur van *Branding Terror*, waarin hij de visuele identiteit van terroristische organisaties onderzoekt. Beifuss liet zien welke verfijnde middelen terroristische organisaties gebruiken om hun boodschap te verspreiden. In de strijd tegen de ideologie van het terrorisme ziet hij een rol voor ontwerpers, kunstenaars en branding consultants om deze ideologieën te 'normaliseren'.

De publicatie *The Politics of Design* van ontwerper Ruben Pater bespreekt het feit dat alle ontwerp politiek is. Door het geven van provocerende visuele voorbeelden, ondersteunt door ideeën uit de antropologie, sociale

wetenschappen, psychologie, communicatiewetenschappen en culturele studies, liet Pater zien hoe visuele communicatie altijd verweven is met de politiek. Door dit te doen, dwingt hij grafisch ontwerpers zich bewust te worden van hun rol en verantwoordelijkheden.

Moderator: Saskia van Stein

Aantal bezoekers: 75

Symposium

THE NEXT BIG THING IS NOT A THING
25 juni 2016

Als onderdeel van *The Next Big Thing is not a Thing* organiseerde Bureau Europa het verdiepende symposium met o.a. Eric Kluitenberg, Friedrich von Borries, Bas van Beek, Tamar Shafir, Sascha Glasl en Tamar Sharon. Deze professionals in zeer uiteenlopende disciplines gingen in op de onderliggende mythes van design, en hoe technologie van invloed is op het toekomstige designlandschap. Fascinerend was de presentatie van onderzoeker Eric Kluitenberg over de rol van 'zelf-meditatie' bij de massale protestbijeenkomsten van de laatste jaren (van Ferguson tot het Tharirplein).

“Affectief geladen mobilisaties overspoelen de publieke ruimte. Maar ook deze publieke ruimte is verzadigd is met mobiele media en netwerken. De ‘actie op straat’ wordt onmiddellijk weer terug gezonden naar het media netwerk”
- Eric Kluitenberg

Tijdens het Symposium vroeg Kluitenberg de aanwezige ontwerpers na te denken over deze tegelijk massale, maar ook uiterst vluchtige fenomenen en de techno-sociale dynamiek die hen tot stand brengt.

Aantal deelnemers: 65

Tentoonstelling

Domestic Affairs,
The House is a Home to a paradox
24 maart — 14 mei 2016

Domestic Affairs Doha — foto Simone Muscolino

Na twee succesvolle eerdere edities in Keulen (D) en Shenzhen (Ch) was de tentoonstelling *Domestic Affairs*, a house is a home to a paradox, vanaf 24 Maart te zien in Doha, de hoofdstad van Qatar.

Domestic Affairs vond in Doha plaats op uitnodiging van de Virginia Commonwealth University en Fire Station Artist in Residence. Belangrijke drijfveer en onderdeel van deze versie van de tentoonstelling was het educatieve gedeelte; lokale studenten kregen voorafgaande aan de opening, gedurende drie maanden, les in *Critical Design*. Tijdens de opening op 24 maart werd er met deze studenten gedebatteerd over design en de culturele verschillen door de lens van het interieur.

Deelnemende ontwerpers: Mamon Ashreth for Disarming Design from Palestine / Atelier NL / Auger-Loizeau / Laura Cornet / Edith Dekyndt / Heather Dewey-Hagborg / DUS architects / Ward Goes / Ina Hollmann / Jesse Howard / International Academy of Arts Palestine & Disarming Design Team / Elisa van Joolen / Chris Kabel / Noortje de Keijzer / Heleen Klopper / Karel Martens for Maharam / Christien Meindertsma for t.e. / Metahaven / MisoSoupDesign / Simone C. Niquille / Ruben Pater / Martina Petrelli / Katja Petterson / Pinar&Viola / Liane Polinder / Helmut Smits / Philippe Starck for Alessi / Studio Droog / Studio Swine / TD / Thomas Vailly / Stefania Vulpi / El-Emgahwi / Fatima Al-Kuwari / Lolwa Al-Solaiti / AlMaha Al-Thani / Maryam Al-Thani / Sheikha Al-Thani / Sara Mashhadi / Aljazi Al-Thani / Sara Al-Muftah / Asma Hasan / Rouda Al-Khoori / Sara

Al-Mashhadi / Kaltham Al-Kuwari / Muneera Al-Obaidan / Asma Hasan / Latifa Alkuwari / Hend Al-Kuwari / Yeon Hwang / Zeina Sleiman / Rouda Al-Khoori / Fatima Al-Kuwari / Noof Al-Heidous / Imelda Jurasova / Jessica Hamman / Sara Al-Fadaaq / Fessal El-Eglah / Manar Abdulla / Dania Alqwasmii / Diego Sanchez / Habeeb Buftaim / Mark Bermejo / Mona Al-Sulaiti / Sameh Ibrahim / Yara Al-Muftah / Noof Al-Obaidli / Ameena Al-Sheeb / Maryam Al-Malki. Maryam Al Homaid / Othman Khunji / Yasmeen Suleiman / Aisha Al-Suwaidi / Barbara Charrue / Ezra Kazem / Maryam Al Homaid en Levi Hammett

Domestic Affairs is een project van Bureau Europa, samengesteld in samenwerking met het Institute of Relevant Studies (Agata Jaworska en Giovanni Innella) i.s.m. Simone Muscolino (Director, Art Foundation Virginia Commonwealth Universitu Quatar, VUCU) en Aisha Al-Sowaidi (Firestation Quatar)

Ruimtelijk ontwerp: Alberto Iacovoni (ontwerper en docent VUCU).

Grafische identiteit: Design Displacement Group.

Domestic Affairs werd mede mogelijk gemaakt door de genereuze ondersteuning van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Aantal bezoekers: 6753

Manifestatie
**Museumnacht
 Maastricht**
 15 april 2016

Museumnacht — foto: Brain Megens

Op 15 April opende de Nationale Museumweek met de eerste *Museumnacht Maastricht*. De 10 deelnemende locaties openen hun deuren van 20.00 tot 24.00 uur, met naast de vaste opstelling een speciaal programma vol performances, workshops, artists' talks, exclusieve rondleidingen, previews, drankjes & beats.

Tijdens de Museumnacht Maastricht gaf Saskia van Stein rondleidingen door de tentoonstelling *The Next Big Thing Is Not A Thing* onder muzikale begeleiding van DJ Hagelslag.

Speciaal voor Museumnacht werd er een pop-up huiskamer ingericht met werken van designers uit de regio: Karigar / Dirk Ploos van Amstel / Dik Scheepers / Kirschner3d / Grivec Bros X Boy Bastiaens / Françoise Oostwegel / Jeroen Wand / Loet Gescher & Juulke Brosky / Joelle Boers / Kranen/Gille / Felix Baumsteiger / Fabian von Spreckelsen / Ellen Truijen / NN Studio / Christoph Seferth / Maurer United Architects / Roel Slabbers.

Met zo'n 1000 bezoekers, met hier en daar filevorming, was de eerste *Museumnacht* een doorslaand succes.

Aantal bezoekers: 1000

Tentoonstelling
**A Home away
 from Home**
 20 — 30 juli 2016

Maar liefst 366 architecten en designers reageerden in het najaar van 2015 op de oproep van Rijksbouwmeester Floris van Alkemade en Carolien Schippers (COA) voor nieuwe, flexibele huisvestingsoplossingen die een passend tijdelijk thuis kunnen bieden aan asielzoekers. Tijdens een reizende pop-up tentoonstelling waren de mooiste ontwerpen te zien bij Bureau Europa, platform voor architectuur en design.

De tentoonstelling toonde ontwerpoplossingen van:

- Nieuwe erven, nieuwe burens, nieuwe oogsten
Haiko Meijer/Onix NL
- Evolutionary wooden buildings -
Jurrian Knijfijzer/Finch Building B.V.
- ComfortCity/De Tussenruimte -
Anneloes de Koff/Pieter Stoutjesdijk
- Hotel nice to meet you -
Rik Tuithof/studio Rik Tuithof
- SolarCabin/Dak onder de zon -
Bram Zondag/Arjan de Nooijer
- RE-settle -
René van Zuuk/René van Zuuk Architecten B.V.

A Home away from Home was een initiatief van het COA in samenwerking met de Rijksbouwmeester.

Bekijk een overzicht van de inzendingen op www.ahomeawayfromhome.nl/oplossingen

Aantal bezoekers: 285

Tentoonstelling
**Bronsgroen Eikenhout,
 van landschap tot achtertuin**
 1 september — 1 oktober

Bronsgroen Eikenhout — foto: Johannes Schwartz

De natuur is een onuitputtelijke bron van inspiratie. Het sublieme is in de schilderkunst immers metafoor voor een niet te evenaren schoonheid en de kracht van de natuur: geen ruimte tussen twee tegels is te klein voor de groei van een madeliefje of distel of op een grotere schaal de overweldigende en destructieve kracht die natuur millennia toont.

Toch staat de natuur onder druk, onder andere door de toorgang van biodiversiteit en de ecologische gevolgen van klimaatverandering is de kwaliteit van onze natuur inmiddels ook verworpen tot een maatschappelijke vraagstuk. CNME en Bureau Europa sloegen daarom de handen om het bewustzijn over ons landschap en binnenstedelijk groen in het bijzonder te bevorderen. De tentoonstelling onderzocht hoe we naar de natuur kijken en haar verbeelden. Wat beschouwen we eigenlijk als natuur en wie bepaald wat natuur is? Welke rol kunnen we spelen bij het leveren van een bijdrage aan de biodiversiteit en natuurbeleving?

Bronsgroen Eikenhout — foto's: Moniek Wegdam

Radicale inclusiviteit

Bronsgroen Eikenhout was een oefening in radicale inclusiviteit, naar kennisstructuren en naar de relatie tussen de amateur en de professional. De inhoud werd bijna volledig 'gecrowd sourced' door het publiek samengesteld. Een maand lang gingen we tijdens het 'Natuur Spreekuur' in gesprek, met als resultaat werken van

Erik Andriess / Ellen Ter Beek / Judith Boer / Nathalie Brans / Ilona van den Brekel / Anne Büscher / Derk Byvanck / Bee Collective / Stefan Cools / Paul Devens / Karel Dicker / Club Donny / Rob Driessen / Titia Eggen / Ton Eyssen / Femke Habets / Roderick Hietbrink / Samah Hijawi / Joep Hinssen / Fran Hoeberger / Hans Gremmen / Esther Janssen / Chris Kabel / Tineke Kambier / Anne Kerstens (archieff Philippe Friskorn) / MC Krell / Lisette Laudy / Elke Lutgerink / Dianne van der Maas / Jane McSwiney / Ontwerpers Frontenpark gemeente Maastricht / Désirée Malessa / Mike Moonen / Bo Oudendijk / Karin Peulen / Michiel Poecke / Rademacher & de Vries architecten / Chantal Schijns / Jef Schijns / TAAT / Torsten Uerlings / Raoul Vleugels / Wytse van der Veen / George Vogelaar & Bert Janssen / Joep Vosseveld

Concept & Curator & ruimtelijk ontwerp: Saskia van Stein
Grafisch ontwerp: Lyanne Polderman

Aantal bezoekers: 1967

Wedstrijd & tentoonstelling

Buiten de Perken!

1 september — 1 oktober 2016

Buiten de Perken! — winnende foto: Maurice Habets

Parallel aan de tentoonstelling *Bronsgroen Eikenhout* organiseerde Bureau Europa samen met het CNME de fotowedstrijd *Buiten de Perken!*, over de prikkelende aanraking tussen het groen van de natuur en het grijs van bebouwing. De jury - bestaande uit Ger Houben, (radio- en tv programma Limburgs Land), Ernst van der Hoeven (hoofdredacteur MacGuffin), Saskia van Stein (directeur Bureau Europa) en Lara Klaassen (directeur CNME) - roemde de indrukwekkende hoeveelheid inzendingen, de verrassende perspectieven, het aandachtige oog, en de zeggingskracht van poëtische, absurdistische en documentaire foto's.

Uiteindelijk werd gekozen voor 'Geknotte boom in het Frontenpark' van Maurice Habets. Het fotowerk toont de menselijk hand en de natuur. De versteende boom op de vestingwal, een dreigende wolkenpartij, hier en daar wat verdord groen: het schetst een poëtisch, maar tevens zorgelijk beeld.

Buiten de Perken! komt voort uit een samenwerking tussen CNME Maastricht en Bureau Europa, platform voor architectuur en design.

Alle 390 inzendingen voor *Buiten de Perken!* zijn nog te zien op www.buitendeperken.eu.

Dag lange performance

Joep Vossebeld 11 september 2016

De 21ste editie van *Het Parcours*, de opening van het culturele seizoen in Maastricht, stond voor Bureau Europa in het teken van de tentoonstelling Bronsgroen Eikenhout en een bijzondere collectie van kunstenaar en curator Joep Vossebeld. Vossebeld gaf een inkijkje in zijn verzamelingen van natuurlijke vondsten, archeologische objecten en verhalen. Hij groeide op in een gehucht waar boeren er hun veld bewerkten, zoals hun voorouders dat al honderden jaren deden. Later verhuisde Vossebeld naar een stad, zoals ongeveer 3 miljard andere mensen dat samen met hem deden in de afgelopen 10 jaar. Toch heeft hij - net als zijn 3 miljard collega's - soms heimwee naar zijn geboortegrond. Naar schrammen op zijn knieën, naar zand tussen de groenten en naar de sterren in de nacht. Vossebeld was de hele dag bij Bureau Europa aanwezig om zijn bijzondere collecties aan de vele bezoekers van Parcours toe te lichten.

Aantal bezoekers: 250

Tentoonstelling

Maasparadox: culturele veerkracht in tijden van klimaatverandering 5 november 2016 — 22 januari 2017

Water is voor ons zowel een vloek als een zegen. We zijn ervan afhankelijk voor drinkwater, landbouw, en recreatie, maar het veroorzaakt ook overstromingen. Nederland heeft een lange traditie in ontwerpen met water, maar helpt die kennis ons om voorbereid te zijn op de toekomst? *Maasparadox* was een tentoonstelling waarin ontwerpers, kunstenaars, en bewoners nadenken over de invloed van de klimaatverandering op het leven van mensen in de Maasregio.

De Maas stroomt door drie landen, in de regio wonen tien miljoen mensen, en worden vijf talen en twintig dialecten gesproken. De rivier heeft grote welvaart gebracht, maar kent ook een keerzijde in de vorm van overstromingen. Mensen in de Maasregio hebben eeuwen met dit gevaar geleefd en allerlei vormen van zelfredzaamheid ontwikkeld. *Maasparadox* keek naar deze ervaringen en zocht mogelijke antwoorden op de vraag of en hoe de klimaatverandering het leven aan de oevers van de Maas zal veranderen.

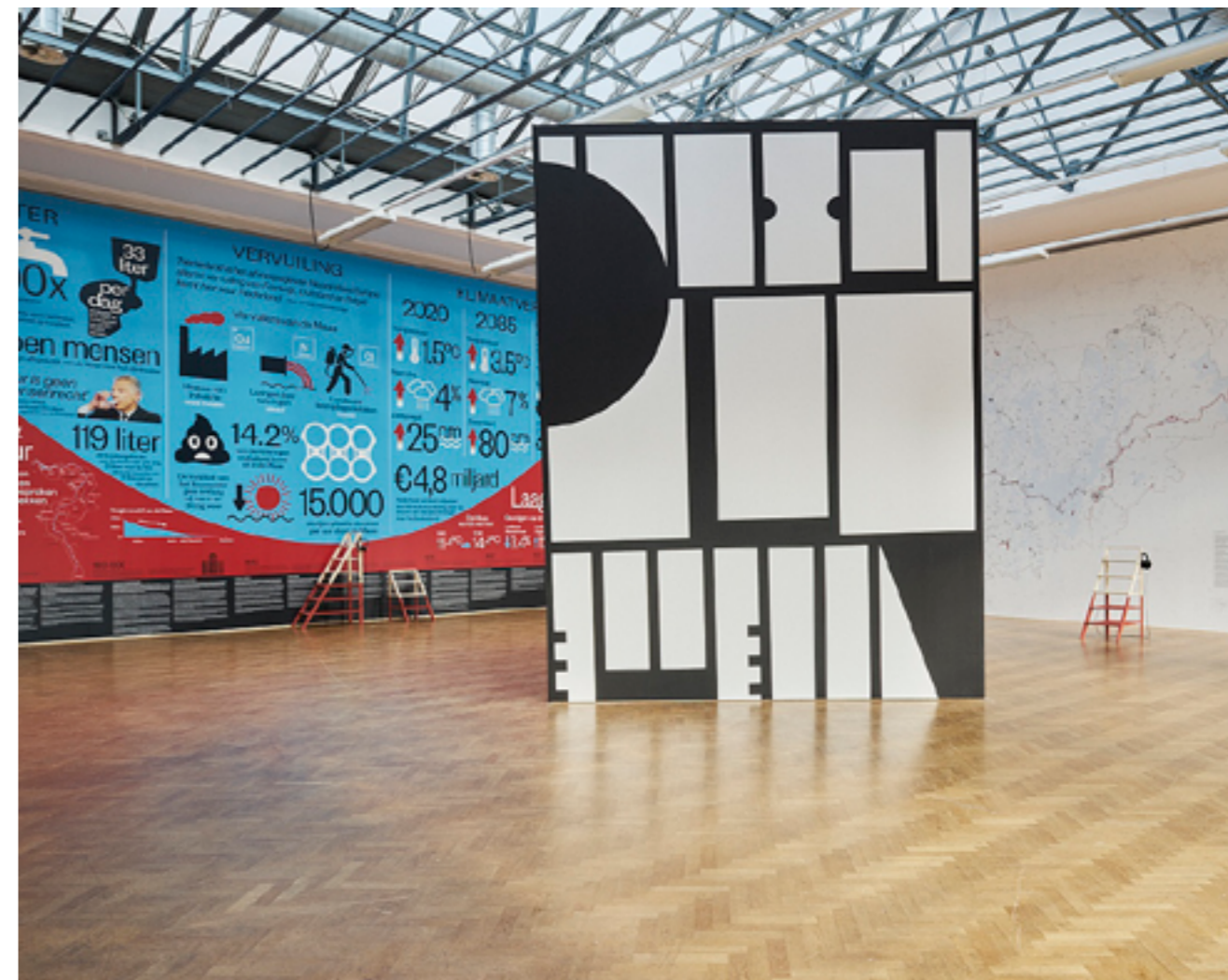
Het hart van de tentoonstelling vormde een levensgrote kaart en een muur met informatiefrafieken. Kunstenaars, ontwerpers, en architecten uit binnen- en buitenland onderzochten de cultuur van het Maasbekken vanuit drie paradoxen: schaarste en overvloed, grens en verbinding, bron en afvoer. Te weten: Ge Bakker / Ursula Biemann / Koos Buist / Klaas Burger / Foekje Fleur van Duin / Monadnock / LOLA Landscape Architects / Maida López / Posad spatial strategies / Roderik Rotting / Unknown Fields Division / Untold Stories / Henriëtte Waal met Jenny Stieglitz.

Op uitnodiging van Bureau Europa stelden curatoren Han Dijk en Ruben Pater deze tentoonstelling samen.

Grafische identiteit: Ruben Pater (Untold Stories). **Ruimtelijk ontwerp:** Han Dijk (Posad) en Monadnock

De tentoonstelling is tot stand gekomen dankzij de steun van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, de gemeente Maastricht en de Provincie Limburg.

Aantal bezoekers: 980

Maasparadox — foto: Johannes Schwartz

Lezingen bij *Maasparadox*

Wandeling langs de Grensmaas in Itteren 12 november 2016

In het kader van de tentoonstelling *Maasparadox* gaf Bureau Europa, middels een rondleiding, inzicht in de invloed van de Maas en welke gevolgen de recente verbreding van de Maas heeft op Itteren en haar bewoners. Grensmaas is momenteel het grootste rivierproject in Nederland. De werkzaamheden strekken zich uit over een traject van 43 kilometer tussen Maastricht en Echt-Susteren. Al in de tachtiger jaren van de vorige eeuw waren er plannen om de Maas in Zuid-Limburg meer ruimte te geven. De plannen werden urgent door de overstromingen van 1993 en 1995. De rondleiding werd geleid door Joop Verhulst, voorzitter van de dorpsraad van Itteren. Hij nam ons mee naar zijn 'achtertuin': de ontgrinding en de aanlegde natuur rondom Itteren.

Aantal deelnemers: 10

Love Foundation & Marius Jopen 13 december 2017

Love Foundation is een project waarbij evenementen worden opgezet om geld in te zamelen voor (water-) ontwikkelingsprojecten. Dit, van origine Maastrichts initiatief, is uitgegroeid tot een internationaal studentencollectief. Love Foundation en grafisch ontwerper Marius Jopen - verantwoordelijk voor de visuele identiteit en genomineerd voor de Young Dutch Design Awards - waren op bezoek bij Bureau Europa. Tijdens de avond maakte Marius Jopen live tekeningen van de discussie om de rol van branding en design binnen de Love Foundation te demonstreren. De avond werd afgesloten met een mini concert van singer-songwriter Josh Oudendijk.

Moderator: Saskia van Stein

Aantal bezoekers: 30

Lezingen, workshops, debatten, rondleidingen en andere events in 2016

Rondleiding + debat

De teloorgang van de architectuurkritiek

11 januari 2016

Hoe we spreken en schrijven over onze gebouwde omgeving stond deze namiddag en avond centraal. Nanne de Ru, architect/directeur Powerhouse Company van de gloed-nieuwe Pathé bioscoop in Maastricht, gaf een rondleiding door deze bioscoop die recent is geopend in het Sphinxkwartier. Daarna vond er bij de Jan van Eyck Academie, in samenwerking met architectuurcentrum TOPOS, een avondprogramma plaats over de staat van de architectuurkritiek.

Met zijn monumentale voorkomen zijn de meningen over de bioscoop – over de schaal, materialisering en stedelijke inbedding van het ontwerp – verdeeld. Toch sluit deze door Powerhouse Company ontworpen bioscoop aan bij het beeldkwaliteitsplan Sphinx (zoals in het bestemmingsplan is opgenomen) en het masterplan van Frits Palmboom. Het ontwerp kent historische referenties zoals de gewezen fabriekshallen en heeft de signatuur van Mies van der Rohe.

Naast Nanne de Ru waren als spreker aanwezig: Nico Nelissen (moderator), Sandra van den Beuken (Topos), Harm Tilman (De Architect), Rene Boer (Failed Architecture), Saskia van Stein (Bureau Europa) en Marina van den Bergen (o.a ArchiNed).

Moderator: Nico Nelissen

Aantal bezoekers: 100

Lezing

Floris Alkemade: De nieuwe vaardigheden van de architect

14 januari 2016

Op uitnodiging van Bureau Europa bezocht Rijksbouwmeester Floris Alkemade een aantal bijzondere architectonische projecten en belanghebbende spelers in Zuid-Limburg. 's Avonds gaf hij bij Bureau Europa een lezing en nam hij deel aan een discussie. Het was de derde lezing van de lezingenreeks 'De nieuwe vaardigheden van de architect' die werd georganiseerd door de Academie van Bouwkunst Maastricht, samen met het lectoraat Future Urban Regions en Bureau Europa.

De lezingenreeks agendeert de rol van ontwerpers in de transformatie en revitalisering van de stad. Welke (nieuwe) vaardigheden zijn noodzakelijk in een veranderende ontwerp-praktijk? Volgens Alkemade zijn op het moment vooral de vluchtelingenhuisvesting, het wonen in relatie tot waardig oud worden en het tegengaan van eenzaamheid onder volwassenen relevante opgaven voor de architect.

Alkemade zelf zal zich gaan buigen over afstoot en transformatie van Rijksvastgoed, een omvangrijke opgave waar het Rijk momenteel voor staat.

Moderator: Saskia van Stein

Aantal bezoekers: 85

Lezing

Evaluating Alternatives – Geert Lovink

28 januari 2016

De bekende mediatheoreticus Geert Lovink gaf een lezing over het ontwerpen van waardesystemen, betalingstechnologieën en de rol van ontwerpers in economische experimenten. De lezing was een onderdeel van *Evaluating Alternatives*, een doorlopende serie lezingen over de veranderende rol van de architect en ontwerper.

In de nasleep van de financiële crisis, houdt een groeiend aantal ontwikkelaars, hackers, ondernemers en andere makers zich bezig met het ontwerpen van onze financiële toekomst. Gedesillustioneerd door 'het systeem', wenden zij zich tot informatietechnologie en het idee om gebruikers hun eigen beloningen te laten regelen (middels peer-to-peer systemen). Lovink sprak vooral over de opmars van 'cryptogeld' Bitcoin, en stelde vragen bij de, vaak ambitieuze, beloften en doelstellingen van dit soort economische alternatieven.

Moderator: Theo Ploeg

Aantal bezoekers: 40

Workshop

Upcycling: van tentoonstellingsbanner naar tas

21 februari 2016

De banieren die in 2015 bij Bureau Europa werden getoond tijdens de tentoonstelling *Werkplaats voor de Nieuwe Wereld*, zijn tijdens een workshop gebruikt om tassen van te maken.

De door Studio Roosje Klap vormgegeven banieren tonen de geschiedenis, het heden en de toekomst van werk. Het materiaal, een waterdicht, stevig zeil, bleek ideaal om tassen van te maken. Op uitnodiging van Bureau Europa werd deze workshop gegeven door Loet Gescher en Juulke Brosky. Beiden hebben een atelier in Het Werkgebouw op Tapijn.

Aantal deelnemers: 20

Masterclass

Mapping de gezonde stad & lezing van Cataloguetree

1 & 2 april 2016

Samen met het lectoraat Future Urban Regions (FUR) en de Academie voor Bouwkunst in Maastricht organiseerde Bureau Europa de masterclass *Mapping de gezonde stad*. Deze masterclass maakte deel uit van de derde reeks transitiestudio's van de Nederlandse Academies van Bouwkunst. De masterclass begon met een publieke lezing van Information Design Studio Catalogtree over recent werk, met onder ander de cartografie van helipads in Sao Paulo, het ontwerpen van een stedenatlas door middels van bin-packing en een antwoord op de vraag waar de beste plek is om een datacentrum te bouwen. Op zaterdag 2 april werd de masterclass afgesloten met presentaties van de studenten en discussies met locale experts.

Moderator: Saskia van Stein & Rik Martens

Aantal deelnemers: 150

Stadsrondleiding

Helden van Hier: Teske van Royen

2 april 2016

Op zaterdag 2 april gaf architect, educator en lid van de Welstandscommissie Teske van Royen een rondleiding langs een aantal projecten in de wijk St. Pieter. Van Royen vertelde over het werk van architect Jean Huysmans (1913-1974) en lichte ze toe wat er zo specifiek Maastrichts is aan de wijk St. Pieter.

Aantal deelnemers: 30

Educatietraject

Intervention Design – MAMDT

26 april – 28 juni 2016

Intervention Design is een minor van de Maastricht Academy of Media Design & Technology (MAMDT) waarin samenwerking werd gezocht met Bureau Europa. In deze minor van docent/journalist Theo Ploeg krijgen de studenten de opdracht om mediatheorie alsmede hun eigen waarden naar de praxis van design te vertalen.

Aantal deelnemers: 15

Lezing

Brave New World

26 april 2016

Na een introductie lezing van Saskia van Stein (Bureau Europa) en Theo Ploeg (docent MAMDT, journalist en theoreticus) werd op 26 april werd begonnen met een lezing van ontwerper en onderzoeker Catherina van Holder (New Brave World).

Eindpresentatie

'It's all about you'

28 juni 2016

Op 28 juni vonden de eindpresentaties van Intervention Design plaats. De studenten presenteerden die avond niet alleen een ontwerp volgens het Intervention Design Model (IDM, www.buroneue.net/interventiondesign), maar nog belangrijker: een persoonlijk manifest over hun rol als ontwerper.

College serie

René Gabriëls over utopisme & architectuur

10 mei – 7 juni 2016

In mei en juni gaf filosoof René Gabriëls wekelijks kamercolleges bij Bureau Europa over architectuur en utopisme. Gabriëls is als universitair docent verbonden aan de Faculty of Arts and Social Sciences van de Universiteit Maastricht. Daarnaast is hij redacteur van het tijdschrift *Krisis* (www.krisis.eu) en van *Sociologie Magazine*.

Architectuur heeft een utopische dimensie, omdat architecten ontwerpen maken van gebouwen, wijken of steden waarvoor voorlopig nog geen plaats is of misschien zelfs nooit een plek wordt gevonden. Door de utopische dimensie van de architectuur te onderzoeken wordt in deze colleges nagegaan wat architecten daadwerkelijk kunnen en moeten doen met de hen ter beschikking staande ruimte. René Gabriëls gaf in totaal 5 colleges, die diverse aspecten rondom het thema utopisme en architectuur belichtten.

Deze reeks was een initiatief van de Maastricht Academy of Architecture en werd gefaciliteerd door Bureau Europa.

Aantal bezoekers: 95

Performance event
Off the Record
20 mei 2016

De laatste jaren heeft performance steeds meer waardering en momentum gekregen in het domein van de contemporaine kunsten. Geworteld in de jaren '60 was de performance prototypisch voor een aantal verschuivingen: de kritiek op materiele en consumptieve gedreven economieën in de kunst, het opnieuw toe-eigenen van het vrouwelijk lichaam, gevoed door het feministisch discours en de verschuiving van een waardering naar het eindproduct naar het proces van het maken, om er maar een paar te noemen.

Op uitnodiging van Guus Beumer, directeur van Het Nieuwe Instituut, is deze avond door Bureau Europa (Saskia van Stein i.s.m. Tamar Sharir) samengesteld. Onderwerpen als het lichaam, gender, en post-koloniale denken werden verweven tot een avond over de verrassende opkomst van de performance als ontwerp.

Verschillende kunstenaars/ ontwerpers waren uitgenodigd hun werk gedurende één avond opnieuw op te voeren binnen de context van Het Nieuwe Instituut: DE_SIGN / by Gabriel Anne Maher (Design Academy / Eindhoven) / Empty Orchestra / Urok Shirhan (Jan van Eyck / Maastricht) / Treaties and gifts of shifting wills / Quinsy Gario (Universiteit van Utrecht) / Regarding David / Philippine Hoegen (AKV St-Joost / Breda/ Den Bosch) / Heather & Rosetta door Kitty Maria en Élise Ehry (Dirty Art Department / Sandberg Instituut) / EMGS (Experimental Movement and Gesture School) / Balcony Performances #4 / Aurélien Lepetit (Dirty Art Department / Sandberg Instituut) en Foreign Objects / Natasha Taylor (KABK / Den Haag).

Aantal bezoekers: 75

Presentatie
Presentatie aanbevelingsrapport voor Belvédère/Sphinxkwartier
14 juni 2016

Je hoort en ziet de naam steeds vaker: het Sphinxkwartier. Maar over welk gebied in Maastricht gaat het nou precies en wat is het verhaal en idee achter dit nieuwe stadsdeel? Succesvolle gebiedsontwikkelingen als Strijp-S en het Westergasterrein tonen aan dat je een gebied op de kaart kunt zetten, door al tijdens de transformatie actief te programmeren. Bureau Europa, schreef op uitnodiging van de Gemeente Maastricht daarom in een Plan van Aanpak hoe dit ook voor het Sphinxkwartier kan gaan werken. Het gebied moet vooral gaan leven. En het liefst nu al, voor en tijdens de vele geplande veranderingen. Samen Viastory heeft Bureau Europa een

groot aantal stakeholders, bewoners en andere betrokkenen gesproken. Bij zogenaamde inspiratiesessies waren onder andere betrokkenen:

Tijdens een speciaal 'Sphinxmoment' presenteerde Toos Hofstede - van Viastory - het verhaal van het 'Sphinxkwartier'. Namens Bureau Europa heeft Loes van Oort deze aanbevelingen bij Infocentrum Belvédère toegelicht. Eén van de aanbevelingen uit het rapport van Bureau Europa werd al bekend gemaakt. Tijdens de bijeenkomst konden de aanwezigen kennismaken met Tom Goossen, de nieuwe programmeur voor het Sphinxkwartier.

Aantal bezoekers: 35

Presentatie
Presentatie onderzoeksresultaat; Maastricht als creatieve stad
29 juni 2016

Maastricht wil een creatieve stad zijn en heeft de creatieve industrie benoemd tot economische topsector. Toch ziet de stad, die een aantal kunstacademies en een faculteit in cultuurwetenschappen telt, studenten na hun afstuderen uit de stad vertrekken. Wethouders Gerdo van Grootheest (Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen, Natuur en Milieu) en Mieke Damsma (Cultuur, Onderwijs, Jeugdzorg, Gezondheid, Student & Stad) spraken over de vraag hoe Maastricht haar positie als creatieve stad kan versterken en gingen in debat met de aanwezigen. Door pas afgestudeerd talent te faciliteren met passende bedrijfshuisvesting - studio's, werkplaatsen en ateliers - wil de stad jong talent de kans bieden hun loopbaan te starten, hun talenten verder ontplooiën en voor de stad behouden.

Aantal bezoekers: 250

Lezing/Dialoog
De economische toekomst van Maastricht
7 juli 2016

Op 7 juli deelde wethouder John Aarts (Economie, Mobiliteit, Financiën, Vastgoed en Personeel & Organisatie) bij Bureau Europa de economische plannen van de gemeente Maastricht met de Limburgse Ondernemers Vereniging. Onder andere de opkomst van de zzp'er, de toegankelijkheid van de regio en de binnenstad, de rol van (Big) data en de Gouden Tijd van Maastricht kwamen ter sprake.

Moderator: Saskia van Stein

Performatieve wandeling
Walhallatour
9 juli 2016

Tijdens een wandeling door het Sphinxkwartier, werden architectonische kennis en performatieve beleving bij elkaar gebracht tijdens de zogenaamde *Walhallatour* vrij naar Wagner's Nibelungen. Met medewerking van zangeres Daniela Bernoulli (i.s.m. Het Geluid), Alain Nijssen (projectmanager Belvédère), dichter Maarten van den Berg, Lara Klaassen (directeur CNME), architect Marc Maurer en danser/choreograaf Joost Vrouwenraets is Mami Izumi kwam het heden van dit beid, samen met vertellingen uit het verleden.

Deze performatieve wandeling werd ontwikkeld door Bureau Europa en theatergezelschap Het Geluid.

Aantal deelnemers: 35

Lezing
Duo-lezing: Jurgen Bey & Roel Slabbers
14 juli 2016

Ontwerper Roel Slabbers won met zijn een afstudeerproject Inter Esse de BNI PRIJS 2015. Jurgen Bey, mede-oprichter van Studio Makking & Bey en directeur van het Sandberg Instituut lichtte als voorzitter van de BNI jury toe waarom werd gekozen voor het ontwerp van Slabbers. Inter-Esse is een ontwerpend onderzoek naar overgangen in de architectuur. Aanleiding hiervoor is het ongeschikt raken van eengezinswoningen uit vroegere tijden. Het onderzoek bevraagt welke nieuwe woonvorm gestalte kan geven aan meer gevarieerde huishouden-typen. Voor het onderzoek is het Jekerdal als locatie gekozen. Een plek tussen stad en land. Hier wordt middels interventies met overgangsruimtes zoals de trap, de gang en de hal een conviviaal woonhuis geconstrueerd.

Aantal bezoekers: 33

Discussie
Discussie Creative Hubs
26 september

Het algemene onderwerp van de discussie was de impact van een creatieve hub op een stad. Daarnaast kwam aan de orde hoe inwoners betrokken kunnen zijn bij het ondersteunen van talent. Wat kunnen zij bijdragen? En hoe kan een creatieve hub helpen om talent in de stad te ondersteunen?

Panelleden: Valentina Laterza – BASE Milano Roxana Apostol – European Creative Hub Network (British Council), Tim van Wanroij – Maastricht LAB, Janne Baetsen & Branko Popovic – Forza Fashion House, Kenneth Ramaeckers - Modemuseum Hasselt /MIA-H

Deze discussie werd georganiseerd i.s.m. Everyone is an Artist.

Locatie: Centre Céramique, Avenue Céramique 50, 6221 KV Maastricht

Moderator: Saskia van Stein

Debat
Oude fabrieken voor een nieuwe stad
5 oktober 2016

In het kader van de maand van de geschiedenis werd er op 5 oktober gedebatteerd met experts en lokale betrokkenen over wat oude fabrieken en een nieuwe stad met elkaar te maken kunnen of moeten hebben. Wat hebben de Regouts Maastricht gebracht? Moet 'de Sphinx' herdacht worden? Kan het industriële verleden een zinnige plaats krijgen in het ruimtelijke weefsel van de stad? Peter de Ronde (stedenbouwkundige gemeente Maastricht), Ad Knotter (Directeur Sociaal Historisch Centrum Limburg) en Adriaan Linters (expert Vlaams Industrieel Erfgoed) schenen hun licht op deze vragen, en gingen in debat met het publiek. De avond werd georganiseerd in samenwerking met debatcentrum Sphinx.

Aantal bezoekers: 75

Event

Nederlandse Dansdagen: Nightwalking II
8 oktober 2016

Festival de Nederlandse Dansdagen toonde drie dagen lang de top van de Nederlandse dans in Maastricht. Van urban dance en avant-garde tot moderne dans en klassiek ballet door toonaangevende gezelschappen, zoals Het Nationale Ballet, Nederlands Dans Theater en Scapino Ballet Rotterdam. En ook het beste van jong choreograferend Nederland presenteerde spraakmakende voorstellingen. Bureau Europa was de locatie van *Nightwalking II*, een bijzondere, interdisciplinaire installatie, waarin de bezoeker zelf voor even kon ervaren hoe de wereld is van iemand die geboren is met doofblindheid.

Aantal bezoekers: 75

Lezing

Maurice Hermans over De Antistad
19 oktober 2016

In de serie ieder kwartaal een boek centraal werken boekhandel Dominicaner en Bureau Europa samen. De aftrap werd gevormd door een gesprek met Maurice Hermans, de auteur van het onlangs verschenen boek *De Antistad*. De publicatie toont de wordingsgeschiedenis van Nederlands meest vergrijzende, meest transitionele en volgens sommigen meest mislukte stad: Heerlen.

De Antistad laat zien dat Heerlen geen uitzondering vormt. Illustere evenbeelden als Detroit (VS), Wolverhampton (GB), Herne (GER), Genk (BE), Essen (DE), Scranton (VS) vertellen hun eigen verhaal, maar worstelen met dezelfde problematiek: de dramatische gevolgen van economische neergang en demografische krimp. *De Antistad* is een gids en pionier voor 'terugbouw': bouwen voor minder mensen en de omgang met een overschot aan ruimte en voorzieningen. Onder leiding van Saskia van Stein (directeur Bureau Europa) sprak Maurice over de achtergrond van het boek; over zijn reis naar de Amerikaanse Rustbelt en voormalig Oost-Duitsland; over het prachtige beeldmateriaal dat gebruikt werd voor de publicatie, en zelfs over de speciale Spotify lijst die hij samenstelde.

Aantal bezoekers: 50

Tour/Rondleiding

Euregionale Rondleiding Very Contemporary
12 – 13 november 2016

Veertien instellingen voor hedendaagse kunst, gelegen in de Euregio en verenigd in *Very Contemporary*, organiseerden op zaterdag 12 en zondag 13 november de Contemporary-Art-Bus tour.

Gedurende twee dagen reden een aantal bussen verschillende routes en werd de 'passagiers' de gelegenheid geboden om deze veertien kunstinstellingen te bezoeken en om de 'state of the art' in de Euregio Maas-Rijn te zien. Bureau Europa verzorgde voor ongeveer 150 'euregionals' een rondleiding door de tentoonstelling Maasparadox.

Aantal deelnemers: 170

Lezing

Duo-lezing: Jalila Essaïdi en Mike Thompson
15 november 2016

Op 15 november waren Jalila Essaïdi en Mike Thompson te gast bij Bureau Europa. Ze lieten zien hoe samenspel tussen technologie, wetenschap, kunst en ontwerp leidt tot innovatie op nieuwe gebieden.

Jalila Essaïdi is bio-kunstenares en wetenschapper. De Eindhovense werd beroemd toen ze erin slaagde met de zijde van een tropische spin een kogelwerende huid te maken. Jalila startte in 2012 een bio-art laboratorium op Strijp-T. BioArt Lab stimuleert innovatie, faciliteert ondernemerschap en leidt tot nieuwe bio-materialen, start-ups en crossover talenten. Mike Thompson is kritisch ontwerper, researcher en educator, en aangetrokken tot de duistere hoeken van technologisch onderzoek. In 2014 was Mike, samen met Susana Cámara Leret, mede-oprichter van Thought Collider, een experimenteel, critical art/design onderzoeksbureau gebaseerd in Amsterdam.

The Rhythm of Life

Thompson sprak onder andere over *The Rhythm Of Life*, een project dat hij doet in samenwerking met The Data and Ethics Working Group. Met speciaal voor deze installatie ontwikkelde apparatuur wordt de straling tussen je huidcellen geregistreerd. Deze straling, fotonstraling, komt vrij op het moment dat je cellen met elkaar communiceren. De straling wordt omgezet in muziek en zo kan je luisteren naar je eigen soundtrack.

Moderator: Christine de Baan

Aantal bezoekers: 35

Lezing

Evaluating Alternatives - Marco Vermeulen
8 december 2016

Op donderdag 8 december gaf Marco Vermeulen een lezing in het kader van onze serie *Evaluating Alternatives*. Aan de hand van recente projecten zoals het Biesbosch Museum-eiland, en de herziening van Klavertje 4, ging Marco in op de noodzakelijke verbreding van het architectuurvak. Bij de meeste projecten staat het sluiten van kringlopen op het gebied van water, energie en grondstoffen centraal. Het bureau wordt vaak betrokken bij projecten waar klimaatverandering en waterveiligheid worden gekoppeld aan kansen voor ruimtelijke kwaliteit.

Aantal bezoekers: 40

Communicatie

In 2016 heeft Bureau Europa het publiek zo uitvoerig mogelijk geïnformeerd over het publieke programma. Hierbij werden zeer diverse middelen ingezet: van een grote advertentie in NRC Handelsblad tot aan het verspreiden van flyers in de binnenstad van Maastricht. Uitgangspunt bij alle communicatie is dat er zoveel mogelijk rekening werd gehouden met de boodschap, de doelgroep en de locatie waar de tentoonstelling, lezing, rondleiding of workshop zich afspeelde, alsmede het maatschappelijke draagvlak.

In 2016 is sterk ingezet op het organiseren van thema-lezingen als side programma van de tentoonstellingen en thema-avonden. Deze werden veelal in samenwerking met partners werden georganiseerd, zoals het Sphinx Debatentrum, de gemeente Maastricht of bijvoorbeeld de Maastricht Academy of Media Design & Technology. Deze avonden werden telkens aangekondigd en gepromoot aan de voor het thema relevante doelgroepen, zoals architecten, vormgevers, studenten, stadsontwikkelaars, etc. Uiteraard zijn deze thema-avonden ook onder de belangstelling van het brede publiek gebracht via de culturele weekagenda's, de uitkalender van de regionale dag- en weekbladen en de activiteitenkalender van de VVV alsook de agenda van online architectuurplatform Archined.

Deelname aan de 1ste editie van de Museumnacht Maastricht heeft Bureau Europa qua naamsbekendheid een goede boost gegeven. De tien deelnemende instellingen volgden gezamenlijk dezelfde communicatiestrategie, waardoor - niet alleen in de regio, maar zeker ook nationaal en Euregionaal - veel pers en een grote groep belangstellenden werd bereikt.

Website

In 2016 is verder gewerkt aan het vervolmaken van de website, om bezoekers zo een nog beter overzicht te verschaffen van lopende en aanstaande tentoonstellingen, lezingen, workshops en events. Uiteraard blijven ook de tentoonstellingen en events die eerder hebben plaatsgevonden, via thumbnails zichtbaar op de homepage. Bezoekers vinden op de website niet alleen beschrijvingen van de events, maar ook foto's van de tentoonstellingen, openingen en debatten. Ook de grafische middelen die voor een tentoonstelling worden ontworpen, zijn op de website te vinden. Evenals relevante tekstbestanden (als pdf) en video's. Hierdoor biedt de website een compleet overzicht van alle door Bureau Europa georganiseerde tentoonstellingen, lezingen en workshops (vanaf 2006) en functioneert hierdoor als een publiek toegankelijk digitaal archief.

Nieuwsbrief en save the dates

Ook in 2016 werd elke eerste dinsdag van de maand een digitale nieuwsbrief verzonden aan een adresbestand van ca. 3.500 personen. De nieuwsbrief wordt zowel in het Nederlands als in het Engels verzonden. Additioneel, bij belangrijke evenementen, zoals openingen van tentoonstellingen en lezingen door gerenommeerde sprekers werd aan dezelfde groep abonnees een digitale uitnodiging of 'save the date' verstuurd.

Uitnodiging

Voorafgaand aan de openingen van een nieuwe tentoonstelling werden vaste bezoekers, relaties en relaties van de curatoren uitgenodigd met een digitale uitnodiging. Deze uitnodiging werd opgemaakt door de vormgever die

ook verantwoordelijk was voor de grafische identiteit van de betreffende tentoonstelling.

Social Media

Het gebruik van social media is ook bij Bureau Europa enorm toegenomen. Er zijn in 2016 meer berichten gepost dan in 2015 en meer Facebook events aangemaakt. De interactie op de Facebookpagina is toegenomen: er zijn meer likes per post en meer volgers. Met name Facebook blijkt een goed medium te zijn, om evenementen bij een groot publiek onder de aandacht te brengen, zeker als er gebruik wordt gemaakt van zogenaamde Facebookcampagnes, waardoor de Facebook posts (uiteraard tegen betaling) bij een zelf te bepalen doelgroep (leeftijd, regio, interesses e.d.) op de tijdlijn verschijnt.

Advertenties

Afhankelijk van de doelgroep werd gericht geadverteerd in lokale, Euregionale media of (internationale) vakbladen (zowel print als digitaal) zoals NRC Handelsblad, Week In Week Uit Maastricht, Zuiderlucht, Dagblad de Limburger, Chapeau Magazine, ArchiNed, De Witte Raaf, Metropolis M en Very Contemporary. Ook werd er geadverteerd via Maastricht Marketing (voorheen VVV Maastricht) en een aantal organisaties die een online culturele agenda beheren - zoals Euregionaal online platform Charlzz.com.

Posters en flyers

Posters en flyers werden ook in 2016 ingezet om tentoonstellingen en lezingen te promoten. Met name bij een aantal academies van Hogeschool Zuyd, de Universiteit Maastricht, de Jan van Eyck Academie, verzamelwerkgebouwen, culturele instellingen, de horeca en winkels werden posters opgehangen en flyers gedistribueerd. Ook werden er buiten, op legale plakplekken, posters opgehangen via Maastricht.net en ook via contacten bij RWTH Aachen, Design Academy en de TU Delft. Wanneer het een lezing betrof over de ontwikkelingen in het Sphinxkwartier werd van deur-tot-deur geflyerd.

Free publicity

Veel tentoonstellingen, activiteiten en evenementen van Bureau Europa genereren free publicity, zoals kranten en tijdschriftenartikelen, interviews/films in Euregionale televisie- en radioprogramma's, en vermelding op thematische websites en Facebookpagina's van andere culturele instituten en onderwijsinstellingen. Per activiteit bereikte Bureau Europa ca. 1,5 miljoen personen in de Euregio, Nederland en het buitenland.

Doelstelling, bestuur en Raad van Toezicht

Doelstelling Stichting Bureau Europa, platform voor architectuur en design in Maastricht

Als presentatieplatform en netwerkorganisatie presenteert Bureau Europa tentoonstellingen, lezingen, workshops, rondleidingen door de stad en andere discursieve activiteiten op het gebied van architectuur, stedenbouw en vormgeving. Vanuit een maatschappelijk perspectief wil Bureau Europa kennisproductie en talentontwikkeling bevorderen binnen het culturele domein. Deze doelstellingen krijgen vorm in culturele projecten binnen het instituut en in de openbare ruimte. Bureau Europa richt zich primair op de gedeelde sociale agenda van Europa en de Euregio Maas-Rijn.

De onderwerpen die we adresseren omvatten onder meer de structuur van informatie, het interieur en de stad, voedselproductie, veiligheid en distributie, de toekomst van werk, de geschiedenis en migratie van ambachten (in relatie tot schaarste en technologische acceleratie), en nieuwe economieën en oude grenzen. Met haar programma ambieert Bureau Europa de analyse van de ontworpen omgeving te activeren en uit te breiden door middel van samenwerkingsverbanden en projecten die nieuwe verhalen vertellen over onze steden en omgeving.

Bestuur:

S. van Stein, algemeen directeur

Raad van Toezicht:

- Prof. dr. P.M.J.E. Tummers (voorzitter), emeritus hoogleraar en voormalig Decaan Faculteit der Cultuurwetenschappen, Universiteit Maastricht
- Prof. Ir. F. Humblé, architect/stedenbouwkundige HumbléMartens en hoogleraar aan de RWTH Aken
- C.J.N.M. Jacobs, voormalig wethouder Financiën, Economie en Cultuur van de Gemeente Maastricht
- Dr. V. van Saaze, universitair docent Literature & Art aan Faculty of Arts and Social Sciences, Universiteit Maastricht.

De navolging van de Cultural Governance Code vindt plaats onder leiding van bestuurder/directeur in nauwe samenwerking en overeenstemming met de bovengenoemde Raad van Toezicht:

- een bewuste omgang met de governance code;
- een weloverwogen keuze voor het besturingsmodel;
- duidelijke verdeling van taken en bevoegdheden tussen uitvoering, bestuur en toezicht;
- duidelijkheid over het besturingsmodel en de daarbij behorende verantwoordelijkheden;
- Integer en transparant handelen, met oog voor de belangen van alle betrokken/ stakeholders;
- onafhankelijkheid van het toezicht en het vermijden van belangenverstremming;
- het waarborgen van deskundigheid in bestuur;
- het waarborgen van deskundigheid en diversiteit in de samenstelling van de raad van toezicht;
- effectief bestuur en toezicht, waarover verantwoording wordt afgelegd;
- een goed georganiseerde, onafhankelijke financiële controle;
- effectiviteit in het realiseren van missie, doelstellingen en efficiënte besteding van (publieke) middelen;
- publieke verantwoording door de organisatie.

Relevante nevenfuncties van directeur Saskia van Stein

- Bestuurslid, dansgezelschap GOTRA / Joost Vrouwenraets
- Bestuurslid, TAAT (Theater as Architecture, Architectere as Theater)
- Bestuurslid, Stad.Academie Maastricht
- Advies Commissie subsidies Stroom, Den Haag
- Jurylid Princes Margriet Cultuurprijs, European Cultural Foundation
- Juryvoorzitter van de Dutch Design Award (category Youth)

Colofon

Bureau Europa

Saskia van Stein
Stefan Meuleman
Joyce Larue

Fotografie

Johannes Schwartz
Moniek Wegdam
Maurice Gortmans
Kenneth Tan
Bert Janssen
Saskia van Stein
Museumnacht Maastricht / Brian Megens

Grafisch Ontwerp

Studio Noto, Maastricht

foto rechts: Johannes Schwartz

**bureau
europa**

Platform
voor
architectuur
& design

www.bureau-europa.nl